

Economia dels Recursos Naturals

Codi: 102449
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501573 Economia	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Xavier Cussó Segura

Correu electrònic: Xavier.Cusso@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No s'han establert. Els continguts són complementaris a l'assignatura Economia del Medi Ambient.

Objectius

El curs té un doble objectiu: per una banda presentar les qüestions principals que planteja la visió de l'economia dels recursos naturals i d'altra banda veure el lloc que ocupa aquesta visió en el sistema econòmic actual.

El curs començarà amb l'estudi d'alguns problemes ecològics actuals, el concepte de "desenvolupament sostenible" i les modificacions en la Comptabilitat Nacional des del punt de vista ecològic. La segona part del curs explicarà la Teoria Econòmica dels recursos naturals i els impactes ambientals.

Competències

- Analitzar informació quantitativa i qualitativa referent a fenòmens i variables econòmiques
- Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Identificar els impactes ambientals i socials associats a l'activitat econòmica.
- Liderar equips multidisciplinaris i multiculturals, implementar nous projectes, coordinar, negociar i gestionar els conflictes.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar de forma integrada les variables econòmiques, demogràfiques, socials i ecològiques a partir de diferents experiències històriques.
2. Analitzar les diferents interpretacions i solucions plantejades als problemes associats amb la sostenibilitat dels sistemes econòmics, des de diferents perspectives teòriques.

3. Aplicar els principals mètodes d'avaluació de projectes.
4. Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
5. Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
6. Construir taules transversals i longitudinals dels comportaments demogràfics o altres fenòmens socials, i interpretar els principals indicadors sintètics utilitzats.
7. Distingir els efectes d'edat, de generació i del moment en els comportaments demogràfics i socials.
8. Entendre els debats econòmics i polítics sobre l'evolució del creixement demogràfic i la migració.
9. Examinar algunes de les conseqüències de les fluctuacions demogràfiques i els canvis en l'estructura per edats sobre el mercat de treball i l'estructura de la demanda de béns i serveis.
10. Identificar els canvis energètics i alimentaris que s'han succeït durant el creixement econòmic contemporani.
11. Identificar els principals problemes ambientals actuals, i la seva relació amb el creixement de la població i els models vigents de desenvolupament econòmic.
12. Liderar equips multidisciplinaris i multiculturals, implementar nous projectes, coordinar, negociar i gestionar els conflictes.
13. Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
14. Reconèixer els aspectes biofísics relacionats amb l'activitat econòmica.
15. Relacionar els aspectes econòmics i ecològics internacionals en les diferents fases del creixement econòmic contemporani.
16. Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
17. Usar apropiadament els conceptes analítics d'economia ecològica, i els instruments de política econòmica ambiental.
18. Utilitzar mètodes d'estandardització per aïllar els efectes d'estructura als indicadors agregats.

Continguts

1. ECONOMIA, POBLACIÓ I RECURSOS NATURALS

- 1.1 Context actual, de la primera crisi del petroli al món d'avui
- 1.2 Principis termodinàmics i economia
- 1.3 L'ús endosomàtic i exosomàtic d'energia per part dels humans
- 1.4 Relació entre desigualtats, pobresa i degradació ambiental

2. DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I COMPTABILITAT MACROECONÒMICA

- 2.1 Sostenibilitat dèbil i forta
- 2.2 Economia ambiental, economia ecològica i ecofeminisme
- 2.3 Creixement econòmic i desenvolupament sostenible
- 2.4 Teories de les necessitats i satisfactors
- 2.5 L'anàlisi multicriterial, potencials i límits
- 2.6 PIB ecològicament corregit
- 2.7 Indicadors de benestar, més enllà del PIB

3. LA TAXA DE DESCOMPTE

- 3.1 El valor dels béns ambientals
- 3.2 El concepte de "descompte del futur"

3.3 Arguments i crítiques a la taxa social de descompte

3.4 El criteri de Krutilla

4. EXPLOTACIÓ DE RECURSOS NO RENOVABLES

4.1 Concepte i tipologia de recursos naturals

4.2 Recursos no renovables: base de recursos i reserves "provades"

4.3 La regla de Hotelling

4.4 Senders òptims d'extracció i de preus

4.5 Cost de l'usuari i cost social

4.6 Estructures monopolistes i esgotament dels recursos

4.7 Preus i "Backstop technologies"

5. EXPLOTACIÓ DE RECURSOS RENOVABLES

5.1 Definició de fluxos, estocs i béns fons

5.2 Recursos pesquers

5.3 Recursos agraris

5.4 El torn forestal òptim

5.5 Conservació de la biodiversitat i serveis ecosistèmics

5.6 Formes de propietat i gestió dels recursos naturals

6. ENERGIA I ECONOMIA

6.1 Relació entre energia i creixement

6.2 Combustibles fòssils i "Peak Oil"

6.3 Energies renovables

6.4 Política energètica

7. CANVI CLIMÀTIC

7.1 Causes del canvi climàtic

7.2 Riscos sobre els recursos naturals

7.3 Tendències actuals

7.4 Impactes sobre la població i relacions Nord-Sud globals

7.5 Polítiques específiques: mitigació i adaptació

Metodologia

1. Lliçó magistral

El professor realitzarà una conceptualització analítica i una síntesi actualitzada de cada un dels temes d'estudi mostrats a les unitats didàctiques. L'objectiu d'aquesta activitat és facilitar la transmissió de coneixements i la motivació per a l'anàlisi de la relació entre l'activitat humana i el medi ambient, que s'enfoquen per tal de potenciar un aprenentatge actiu i cooperatiu.

2. Sessions pràctiques

S'estructuren en base als treball dels grups, que presentaran un resum i anàlisi d'un documental, relacionan-lo amb la teoria.

3. Tutories

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals i/o de grup. El professor de l'assignatura estarà a disposició dels alumnes per a resoldre els dubtes i seguir l'evolució de l'esmentat procés d'aprenentatge i adquisició de competències de l'alumnat.

4. Campus Virtual de l'assignatura

En l'ensenyament presencial el Campus Virtual és una eina útil, a fi que els estudiants tinguin un espai complementari on puguin accedir a diferents tipus de materials que el docent consideri bàsics per avançar en el procés d'aprenentatge de l'assignatura. Per accedir-hi només heu d'anar a la pàgina web de la UAB i allà hi trobareu l'enllaç (<http://www.uab.es/interactiva/default.htm>), o be directament a la pàgina web del campus virtual (<https://cv2008.uab.cat/>).

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	30	1,2	1, 4, 7, 10, 12, 13, 15
Sessions pràctiques: Desenvolupament de treball en grup, presentació i discussió en classe	15	0,6	11, 13, 15, 16
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	3, 4, 5, 6, 9, 14, 16, 17, 18
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	20	0,8	4, 6, 13, 16, 18
Lectura i estudi teoria	64	2,56	2, 6, 7, 8, 9, 14, 16, 17, 18

Avaluació

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en l'avaluació continuada del procés d'adquisició de coneixements i competències per part de l'alumne i constarà de :

- 2 exàmens parcials de coneixement que podran combinar les preguntes tipus test i temàtiques, i que cadascuna valdrà un 40% de la nota final.

- Presentació del treball de grup i d'un dossier individual aplicat, que recull un resum de les discussions i anàlisis a les sessions pràctiques que comptarà un 20% de la nota final.

Calendari d'activitats d'avaluació

Les dates de les diferents proves d'avaluació (exàmens parcials, exercicis en aula, entrega de treballs, ...) s'anunciaran amb suficient antelació durant el semestre.

La data de l'examen final de l'assignatura està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

"La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiantat afectat, proposaran una nova programació dins del període lectiu corresponent." Apartat 1 de l'Article 115. Calendari de les activitats d'avaluació (Normativa Acadèmica UAB)

Els estudiants i les estudiantes de la Facultat d'Economia i Empresa que d'acord amb el paràgraf anterior necessitin canviar una data d'avaluació han de presentar la petició omplint el document **Sol·licitud reprogramació prova** https://eformularis.uab.cat/group/deganat_feie/reprogramacio-proves

Procediment de revisió de les qualificacions

Coincidint amb l'examen final s'anunciarà el dia i el mitjà en que es publicaran les qualificacions finals. De la mateixa manera s'informarà del procediment, lloc, data i hora de la revisió d'exàmens d'acord amb la normativa de la Universitat.

Procés de Recuperació

"Per participar al procés de recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats que representi un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul." Apartat 3 de l'Article 112 ter. La recuperació (Normativa Acadèmica UAB). Els estudiants i les estudiantes han haver obtingut una **qualificació mitjana de l'assignatura entre 3,5 i 4,9.**

La data d'aquesta prova estarà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. L'estudiant que es presenti i la superi aprovarà l'assignatura amb una nota de 5. En cas contrari mantindrà la mateixa nota.

Irregularitats en actes d'avaluació

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, *"en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0". Apartat 10 de l'Article 116. Resultats de l'avaluació. (Normativa Acadèmica UAB)*

L'alumne(a) obtindrà la qualificació de "No avaluable" sempre i quan no s'hagi presentat a cap prova que tingui un pes superior a 1/3 de la nota final

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició de treball en grup i presentació del dossier individual	20	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Parcial 1	40	2	0,08	1, 4, 10, 12, 13, 15
Parcial 2	40	2	0,08	2, 3, 5, 11, 14, 16, 17

Bibliografía

Joan Martinez Alier, Jordi Roca- Economía ecológica y política ambiental, Fondo de Cultura Económica, Mexico, 2000.

Carlos Romero - Economía de los recursos ambientales y naturales, Alianza Economía, Madrid, 1997.

Tim Jackson - Prosperidad sin crecimiento. Economía para un planeta finito, Icaria-Barcelona, 2011.